

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Οι θάλασσες αποτελούν υδάτινα συστήματα τα οποία χαρακτηρίζονται από ποικιλία συνθηκών σε όλη την έκταση και το βάθος τους. Η πολυμορφία των συνθηκών οδήγησε στην ανάπτυξη εξαιρετικής ποικιλίας οικοσυστημάτων στα οποία ζούν οργανισμοί προσαρμοσμένοι στις ιδιαιτερότητες και απαιτήσεις του κάθε περιβάλλοντος.

Η ανάπτυξη και οργάνωση βιολογικών πληθυσμών στο θαλάσσιο σύστημα εξαρτάται από τις αβιοτικές συνθήκες σε κάθε περιβάλλον αλλά και από τις τροφικές σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ των οργανισμών. Οι κυριότεροι αβιοτικοί παράγοντες που επηρεάζουν την παρουσία ή όχι των οργανισμών στη θάλασσα είναι το ηλιακό φως, η θερμοκρασία και η αλατότητα του νερού, ο τύπος του υποστρώματος του πυθμένα, η συγκέντρωση των θρεπτικών αλάτων στο νερό και τέλος, η ύπαρξη και ένταση των θαλάσσιων ρευμάτων.

Οι θαλάσσιοι οργανισμοί ανάλογα με τον τρόπο ζωής τους διακρίνονται σε πελαγικούς (ζουν στη μάζα του νερού και διακρίνονται σε πλαγκτό- φυτικοί και ζωικοί οργανισμοί που πλανώνται παθητικά στο νερό λόγω περιορισμένης ικανότητας αυτόνομης κίνησης μέσα στο νερό- και σε νηκτό- με ικανότητα αυτόνομης κίνησης μέσα στο νερό- ψάρια, σουπιές, καλαμάρια, θαλάσσια θηλαστικά και ερπετά) και σε βενθικούς (φυτικοί και ζωικοί οργανισμοί που ζουν μέσα στο ίζημα- κοχύλια, σκουλήκια, πάνω στο βυθό μακροφύκη, ανώτερα φυτά, αχινοί, καβούρια ή κοντά σε αυτόν- χταπόδια, γλώσσες, μπαρμπούνια).

Ανάλογα με τα φυσικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά της μάζας του νερού και του θαλάσσιου πυθμένα, η θάλασσα χωρίζεται σε χαρακτηριστικές ζώνες, οι οποίες φιλοξενούν οργανισμούς που προσαρμόζονται στις ιδιαίτερες περιβαλλοντικές συνθήκες που απαντούν στην κάθε ζώνη.

Η ζωή στη θάλασσα δεν θα υπήρχε όπως τη γνωρίζουμε σήμερα αν δεν υπήρχαν τα θαλάσσια φυτά. Οι αντιπρόσωποι του βασιλείου των φυτών που απαντούν στο θαλάσσιο περιβάλλον ανήκουν στα φύκη (Φυτοπλαγκτόν- Μακροφύκη) και τα ανώτερα φυτά (θαλάσσια αγγειόσπερμα, π.χ. Ποσειδωνίες).

Λιβάδια Ποσειδωνίας (*Posidonietum oceanicae* Funk 1927)

Η κοινωνία είναι από τις πλέον σημαντικές για τη Μεσόγειο. Το ενδημικό μεσογειακό είδος *Posidonia oceanica* σχηματίζει εκτεταμένα λιβάδια σε βάθη από 5-40 m. Τα λιβάδια χαρακτηρίζονται ως τα δασικά οικοσυστήματα της θάλασσας. Αποτελούν την κύρια πηγή οξυγόνου, τόπο αναπαραγωγής πολλών ειδών πανίδας, τόπο προστασίας, αλλά και τροφή για φυτοφάγους ζωικούς οργανισμούς. Είναι είδος ευαίσθητο στη ρύπανση και κάτω από τη συνεχή επίδραση αυτής υποβαθμίζεται ή εξαφανίζεται. Απαντάται σε πολλές ακτές στην Ελλάδα και ιδιαίτερα στα νησιά (Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Β. Σποράδων, Ζάκυνθος, Μήλος, Ρόδος κ.ά).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ - ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ